

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉNEZ
ezimzendő.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Dr. Berde Áron**; **Girsik János**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Mély és őszinte megilletődéssel tudatjuk erdélyi gazdasági egyletünk t. tagjaival és lapunk t. olvasóközönségével, hogy

Dr. LUCAS EDE,

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TISZTELETBELI TAGJA,

WÜRTEMBERGI KIRÁLYI KERTFELÜGYELŐ, A REUTLINGENI POMOLOGIAI INTÉZET TULAJDONOSA ÉS IGAZGATÓJA, A POLGÁRI ARANY ÉRDEM-ÉREM BIRTOKOSA, A WÜRTEMBERGI FRIGYES-REND KÖZÉPKERESZTES LOVAGJA, SZÁMOS BEL- ÉS KÜLFÖLDI KERTÉSZETI, GYÜMÖLCSÉSZETI ÉS GAZDASÁGI EGYLET TISZTELETBELI TAGJA

folyó évi július hó 24-én hosszabb szenvedés után Reutlingenben elhunyt.

A boldogultban nemcsak szűkebb hazája: a kies Württemberg, hanem az egész mivel világot a tudományos pomológiának egyik megalakítóját, elsőrangú vezértagját gyászolja, kinek szünet nélkül való gyakorlati működése, fáradhatatlan irodalmi tevékenysége bátran mondhatjuk példa nélkül állott! Világhírű intézetéből minden országot képzett szakemberekkel látott el, alapos műveiből akárhány tanult és dilettans gyümölcskertész meritett hasznos okulást. Az erdélyi pomologusokkal mindig élénk összekötésben volt Dr. Lucas Ede s hazai gyümölcsészetünknek számos megbecsülhetetlen szolgálatot tett: névszerint az ő leírásai szereztek meg több erdélyi ősz almafajunknak a polgárjogot, mely érdemeinek elismeréséül erdélyi gazd. egyletünk 1881-iki közgyűlése egyhangulag tiszteletbeli tagul megválasztotta

Aldás és béke hamvaira!

Tartalom: Nekrológ. — Havi emlékeztető: augusztus. — A gömbölyű üszög. Dr. Szaniszló Albert. — Az állatképzési sorsjáték tervezete. — Egyveleg: Felhívás. Zárünnepély Kolos-Monostoron. Gazdasági verseny Sz.-Somlyón. Fatenyészési tanfolyamok. A fővárosi szeretetház népnépe. — Vidéki gazd. tudósítások: Szék, Küküllővár, Gyalu. — Üzleti heti szemle. — Piaci árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető.

Augusztus.

Ház és udvar, A közeledő cseplés idejére minden gabonás zsákot és ponyvát megfoltoztatunk.

Hordás alkalmával származott csurgás meggyújtandó. Hordás ideje alatt az eke-szerszámok kijavíttatnak.

Magtárt, pinczét szellőztetünk.

Cseplés megkezdetik.

Szántóföld. Kévésgabona-hordás bevégezendő. Kellően elkészített talajba vethetünk repczét, takarmányrozsot, festő csülpenget és festő rezedát; e hó végén vethetünk védnövény nélküli luczernát, mely még ősszel kellően megerősödve jövő tavaszkor kaszálható.

Borsó, lencse, paszuly begyűjtetik és elcsepeltetik, szalmája pedig összerakva juh-takarmánynak elteendő.

Megéredt kendert, lent kinyöjjük.

Tarló-répa megrikulván, kapálást igényel, nem különben az egyomosodott burgundi répa is megkapáltatik.

Töröküzánknak fattyu hajtásait letördeltetjük.

Takarmányrozsot e hónap végén vethetünk, nem különben baltaczimet is, őszi legelőnek pedig mustárt és csibehurt.

Rét és kaszáló. Ha sarjutermet reménylünk, akkor szigorúan ellenőrizzük, nehogy az éj homályában lelegeltessék.

Lapályos réteken a sarjukaszálás megkezdhető.

Réten, legelőn a szerbtövís felmagzása előtt kivágva, megégettetik.

Állattenyésztés Tiszta vályu, gyakori itatás: az állati egészség mulhatatlan követelményei. Ezen időben minden állat legtöbbet iszik, a pásztorok tehát a kútoszor körül forgolodjanak.

Jármos ökör szabad ég alatt nyári jászlon vagy járom mellett kapja zöld takarmányát.

Gulyabeli és legelőn hizó marha csak estéli és hajnali legeltetés mellett lakhatik jól, nappal a legyek milliói kinozzák.

Szópos csikók anyjuktól néhány órára elválasztva zabot kapnak; a déli órákban a szoptatós kanczák kevés zöld luczernát ehetnek.

A bányákat megnyirjuk.

Sertések hizóra állíttatnak, eleinte gyenge tök- és árpadarás moslékkal tartatnak.

A süldő nyáj tarlón jár. Intézkedjünk, hogy fürdőhely ne hiányozzék.

Libát és ruczát eladásra sikeresen hizlalhatunk.

A libák kopasztás után származott toll a gazdasszonyoknak meglehetősen jövedelmet hoz a házi kiadások fedezésére.

Szölő. A hónap második felében a tulságos hosszú hajtások megcsontíttatnak és a hol szükséges, kötözgetünk.

Pincze. A gyenge és rosszul kezelt boroknak ez legveszélyesebb időszaka, azért mindig és mindenütt a tisztaság és feltöltögetés szem előtt tartassék, hogy ne válják pinczénk híressé ecetes és egérszagu borairól.

Gyümölcsös. A fiatal gyümölcsösben a fák körül a föld ujjal felkapáltatik, száraz időjárás alkalmával erősen meg kell azokat ön-

töztetni; ha a fák töve körül a föld, moha vagy szalmával nem volt befedve, azt megtenni elmulaszthatlan szükség. A fa korona idomítására különös gondot kell fordítani, a fa erősebb hajtásait vissza kell csipkedni, hogy a gyengébb hajtásokat növéskükben el ne nyomják. A tulterhelt fákat fel kell támasztani és hol sűrűn van rajta a gyümölcs, meg kell ritkítani, hogy könnyebben érjék. Olyan vén gyümölcsfáknál, a melyek termést nem hoztak, most kell eltávolítani vagy visszavágni a száraz és beteg ágakat, mivel most azok könnyebben felismerhetők. A gyümölcsfák trágyázása kezdetét veszi. A gyümölcsfák az ártalmas hernyók — nevezetesen a *Liparis chrysoorrhoea* — ellen óvándók és azok gondosan eltávolítandók.

Faiskola. Az alvó szemre való szemzést kezdetjük és e hónapban be is végezzük; a szemzést előbb a szárazabb fekvésű helyeken kell megkezdni és csak azután a nedvesebb fekvésű helyeken Azon fákról, melyek a jövő évben jönnek eladás vagy átültetés alá, a megerősítő ágakat le kell vágni és a vágáshelyet viaszszal bekenni. Minden, a fáknál előforduló csapot gondosan el kell távolítani és az eltávolítás után azok helyét viaszszal bekenni. Mindezen fennemlített munkák után, a faiskola földje nem nagyon mélye felkapáltatik.

Konyhakert. A különböző érett konyhakerti vetemény-magvakat, melynek a paszuly, borsó, murek, petrezselyem, zeller retek, ugorka, hagyma, stb. össze kell gyűjteni és a további szükségletig, száraz, árnyékos és szellős helyen, czimmel ellátott zacskókban el kell tenni. A magnak való burgundi répat vissza kell csipkednünk. A kiürült ágyásokat fel kell ásatni és spennóttal, tarlórépával bevetni, vagy pedig téli saláta ültetésére fenntartani. A szamócza ágyások ujtását borult időben megkezdhetjük, a régi ágyások pedig felkapáltatnak és trágyáztatnak. A vörös hagyma szárait le kell tiporni, hogy a további növést megakadályozzuk és hogy a hagyma annál hamarabb fejlődjék és megérjék. A téli káposzta utolsó kapálását és töltögetését most kell megtenni. A gyomok irtására kiváló gondot kell fordítani.

Diszkert. A virágmagvak gyűjtése folytatatik. Az elszáradt virágok az ágyásokból eltávolítandók. Hagymás növényeket, mint pl. Császár korona, Liliom, Tulipán és Narciss, ha 2--3 éven át egy helyen voltak, ujonnan elkészített helyekre kell átültetni, a gyengébb hagymákat pedig megerősödés végett külön ágyásokban elhelyezni. Meggyökeresedett szeglitük, ágyások vagy cserepekbe elültetendők. *Primula auricola*, *Ibolya*, *Paonia* stb. elosztását és ültetését folytatjuk. A virágágyások tisztán és puhán tartására nagy gondot kell fordítani. Az utak tisztán és jó állapotban tartandók. A gyepek szélei élesen levágandók és ha a fű annyira megnőtt, hogy azt kaszáltni lehet, végeztessük. A rózsák és diszcserejk szemzése alvó szemre végeztetik.

Méhészet. Ezen hóban a mézbordás vége felé közeledik és így már — ugy szólván — tisztába lehetünk, hogy körül-belül mennyi az eladó készletünk és hogy állunk jövőre nézve méhészetünkkel.

E hó közepe táján vizsgáljuk meg méhcsaládainkat, hogy nem anyátlanok-e? Ezt pedig úgy tudhatjuk meg, ha szép napfényes időben a lép közé tekintünk és ott még nagyocská folatokban — és nem szétszórtan — munkás méh-fiasítást találunk; továbbá ha a heréket a dolgozók kezdik leszorítani a polczra és elég szorgalmasan jönnek-mennek: akkor nincs baj. Ellenkező esetben segítenünk kell, még pedig úgy, hogy a meganyátlanodottakat méz családdhoz adjuk; vagy ha ez még elég fiatal és gazdag: egy másik gyengébb, de élénk anyás családot adunk hozzá. Ez az egyszerű vesszőkaplárknál át-dobolás által — e hó végén — történik, úgy például, hogy az át-dobolandó kast szarvára állítjuk és a másikat szájjal reabonritjuk, egy hosszú tányórtörőfélével jól bekötjük és így az al-

sőt óvatos kopácsolással feldoboljuk. Előlegesen pedig a felső kas népet friss édes tejjel befecskenedezzük, melyet közösen felnyalván, még csak észre sem veszük egyesítésüket. (Utórajaink egyesítését is nagyon czélszerűen lehet éjjeli megpreczkelés által eszközölnünk; soha egy ilyen eset sem maradt siker nélkül, pedig nem fogatott ki egyik vagy másik a királynék körül).

A rabló méhek jelentkezni kezdvén, gondunk legyen, hogy azok ne károsíthassanak; tapasszuk be tehát jól kerekén a kast és a röplyukat vegyük lehetőleg kicsire.

Erdészet. A főhasználat körül csekély a teendő; a mellékhasználat a legeltetésre és fűszedésre szorítkozik, egyáltalában a többi teendő is majdnem ugyanaz, mint a juliushavi. **Vadászat.** E hó második felében veszi kezdetét az általános vadászati engedély.

A gömbölyü üszög.

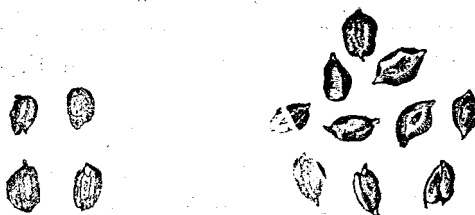
A jelen év folyamában tartott növénykörtani előadásaim alkalmával egyik tanítványom nem találván meg előadásaimban a várt felvilágosítást bizonyos buzaszemekre vonatkozólag: egy marék beteges buzaszemet hozott hozzám, kérvén arra a kellő magyarázatot. — Mint mondja, ő náluk Háromszékmegyében gömbölyü üszögnek, gömb-üszögnek, gombolyag üszögnek, gomb-üszögnek nevezik ezt a bajt. — Azt mondja továbbá, hogy ez ott minden évben előfordul, a kereskedésben nem is tesznek ellene ellenvetést s kiostálják a buza közül, ha tavalyi buzát vetnek, akkor nem igen lesz, de friss buzavetés után mindig megjelenik; ha egymás után minden évben csáváznak, akkor évről-évre kevesebb lesz a beteges szem; utóljára egészen kimarad.

Az itt szóban forgó buzabetegséget a magyar irodalomban tudtommal még senki sem ismertette tüzetesebben, sőt hazánkban nem is igen vannak erre adatok feljegyezve, épen azért érdemesnek tartom azt nyilvánosan is ismertetni.

A bemutatott buzaszemek mekkoraságra kisebbek a normálisnál, színök barnás vagy fekete, keménységük nagyobb, mint a rendes buzaszemeké, alakjuk eltérő a rendestől, sőt nagyon sok közülök olyan, hogy az ember nem is igen tartaná buzaszemnek, az alakbeli eltérésnél sok esetben feltűnő a hosszanti átmérőnek igen kicsiny volta, úgy hogy ily módon egyesek majdnem teljesen gömbölydedek (gömbölyü üszög), némely szemek kettősek.

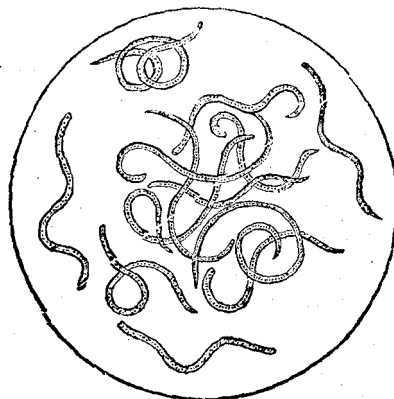
Ezen rendellenességnek, bár azt gömbölyü üszög névvel illetik, semmi köze az üszöghöz, mert ezen buzaszemekben sem kívül, sem belül, sem üszögnek, sem semmiféle gombanemnek spórái vagy egyéb részletei fel nem találhatók. A nép üszögnek nevezte azt, valószínűleg azért mert fekete, gömbölyűnek, mert a szemek gyakran gömbölyűek.

Hogy mi okozza ezen rendellenességet, arra megkapjuk a feleletet, ha átmeszett szemeket vizsgálunk. Átmetszésnél tapasztaljuk, hogy a buzaszem legnagyobb része kemény héjat képez, a melynek kis üregét sárgás-fehér lágy képlet tölti ki. — liszt nincsen benne. Ha ezen sárgásfehér képletet mikroskoppal teszszük, azt fogjuk látni, hogy az temérdek apró kis fonalhál áll, mely fonalakban a *Tylenchus* (*Anguillula*) *tritici* nevű fonalféreg ismerjük fel. Ily apró férgek százával,



2. Ábra.

1. Ábra.



3. Ábra.

A gömbölyü üszög.*)

sőt ezrével vannak egy-egy szemben, legalább én mindenik szemnél így találtam és soha sem volt eset, hogy oly keveset (8—10 drb) találtam volna, mint a menyiről Taschenberg ismeretes művében említés tétetik. Ha ily buzaszemeket előbb nedves földbe teszünk s ezután metszük ketté és vizsgáljuk tartalmát, akkor azt tapasztaljuk, hogy a kis fonalak mozognak, különféle kígyózó, gyűrűző és más alaku mozgást tesznek, tehát a nedvesség életre ébresztette az előbb nyugalomban levő lényeket.

A buza ezen betegsége már régóta ismeretes. A németek Gichtkorn, Radekorn, Kaulbrand névvel nevezik azt. Előidéző oka, mint láttuk, a *Tylenchus tritici* nevű féreg, mely az *Anguillula* csoportjába tartozik. E féregcsoportban elég sok olyan van, mely egyik másik kulturnövényünkön előfordul, csakhogy kicsiny voltuk miatt elkerültek azok figyelmünket. Legismeretesebb ezen féregcsoportból azon faj, mely a boreczetben él (*Anguillula aceti*), ezt mindenki ismeri, mert bár ezek is igen apró férgek, de roppant számmal élnek és nyüzszögnek az ecetben (masina-ecetben nincs).

A *Tylenchus tritici* termete is olyan, mint az ecetben élő féregé, tehát fonalalaku; hosszúság az ivarérett nősténynél mintegy 4 mm., az ivarérett himnénél mintegy 2 mm., a tojásnál 0.08 mm., — a buzaszemben élők még fiatalok lé-

*) Az ábrák magyarázata,

1. ábra. Kóros buzaszemek 2—3-szor nagyítva.

2. ábra. Kóros buzaszemek átmetszetben 2—3-szor nagyítva.

3. ábra. A buzaszemekből kivett férgek mozgásuk közben különféle helyzetben, mikroskopp után rajzolva, körülbelül 50-szer nagyítva.

vén, mekkoraságuk is tetemesen különbözik az ivarérettékétől, nevezetesen ezek hossza legfeljebb 1 mm.

Nevezetes jelenség náluk a megelevenedés, melye ugyanazon példányokon ismételtelen lehet észlelni. Ugyanis ezen férgek éveken keresztül mozdulatlanok; álomban, hogy úgy szóljak, élettelenül ülnek a buzaszemekben és ha hozzájuk nedvesség járul, újra felébrednek és mozognak. E tulajdonság egyébként nemcsak ezen féregfajnál, hanem az Anguillulák csoportjában nagyon sok féregnél előfordul. Mint említve volt, én nedves földbe tettem a buzaszemeket s mihelyt a szem meglágyult, a férgek mind elevenek voltak, de megelevenednek azok nemcsak nedves földben, hanem vízbe áztatva, vagy nedves légkörbe téve, szóval bármiként, ha hozzájuk egyáltalában víz jutott. Ha a nedvesség elvonatik tőlük, ismét mozdulatlanok lesznek, de annak újból alkalmazására ismét mozognak s így e tünetment egymásután többször is előidézhetjük. A megelevenedés a könyvek szeriut már egy, vagy egy és fél óra letelte után beáll, de az általam kezelt féregknél az soha sem következett be ily gyorsan. E tulajdonságot a férgek éveken keresztül megtartják; mely tekintetben néhol 3—4, máshol 5—6 évet olvassunk; sőt az irodalomban említve van egy eset, a midőn a megelevenedés 27 év után is megtörtént volna. Mennyiben igaz vagy nem igaz ezen utóbbi adat — nem tudom; annyit azonban az irodalmi adatok alapján bizonyosnak kell vennünk, hogy e férgek több év után is megtartják ezen tulajdonságukat, ha szinte korlátoltabb mérvben is. Tanítványomnak fent említett nyilatkozata, mely szerint ha tavalyi búzát vetnek, akkor nem mutatkozik, vagy legalább kevésbé mutatkozik ezen jelenség, azt látszik igazolni, hogy ezen tulajdonság már a második évben tetemesen csökken s valószínűleg a férgek egy része elveszti életképességét, mire nézve egyébként különféle tényezők működhetnek közre. A megelevenedést illetőleg még azt említem fel, hogy e tulajdonnal csakis a fiatal egyének bírnak, mert az ivarérett egyének, mihelyt az életfeltételeiket képező külső körülmények hiányzanak, azonnal tönkre jutnak s különben is ezek — mint olyanok — nem élnek sokáig.

Élethistoriájukat röviden a következőkben foglalhatom össze. Az ép buzaszemekkel elvettettek olyanok is, melyek tele vannak ilyen szunnyadó fiatal férgekkel. Ezek a föld nedvessége folytán megelevenednek s a meglágyult s szétmállott buzaszemekből előbujnak, (ily férgek a buza gyökerén szabadon is található), innen természetesen a fejlődő kalász maghonába kell valamiként jutniok. Valjon ivaréretté fejlődésük és külön ivaru egyének párzása a maghonon kívül esik-e meg, vagy a maghonban s vajjon egyáltalában mely uton s miként jutnak a kalászhoz, az a gyakorlati eredményt illetőleg meglehetősen mellékes körülmény. A legtöbb író úgy adja elé, hogy az ivaréretté képződés és a pázás bent a maghonban történik. A gyakorlati eredményt illetőleg elég azt konstatálnunk, hogy a nedves időjárás kedvez nekik s hogy az új kalász egyes maghonaiban — melyekből a buzaszemek fognak fejlteni — egy időben tojásokat rakó nőstények jelennek meg, melyek tojásait ott lerakván, eldöglenek, e tojásokból fejlenek azután azon fiatal férgek, melyek a buzaszemekben található. Hogy az ilyen

maghonoknak, illetőleg az ezekből fejlődő buzaszemeknek mindenestre rendellenes fejlődésüeknek kell lenni, azt a férgek roppant nagy száma mellett másként gondolni sem lehet. Ezen rendellenes buzaszemek már a kalázon szembeötlenek s az ép szemektől többnyire már ott megkülönböztethetők nevezetesen akkor, mikor már a szemek érei kezdenek.

A szóban forgó féreg előfordulási viszonyait illetőleg a német gazdasági rovartanokból azt vesszük ki, hogy déli Franciaországban igen gyakori e jelenség, Némethonban pedig csak ritkán fordul elő. Hazánkban előfordulását illetőleg az irodalomból nekem csakis egyetlen feljegyzésről van tudomásom, nevezetesen arról, melyet dr. Margó Tivadarnak Budapest faunáját illető művében (Budapest és környéke állattani tekintetben. Budapest 1879.) a 130-ik lapon találunk. Itt ugyanis ezt olvassuk „*Tylenchus tritici* Roffr. A kóros buzamagokban 1865-ben, melyeket a baranyamegyei Herczeg-Szölösből kaptam, először találtam, azóta Budapest vidékén is volt alkalmam e káros férget észlelni.” — Saját leginkább negatív tudomásom pedig e tekintetben következő. Én évek óta keresem Kolozsvárt és vidékén e férget, de sohasem találtam. A jelen 1882-ik év nyarán értesültem egy tanítványomtól, hogy ezen betegség Háromszék megyében rendszeren előforduló és általánosan ismert jelenség, a kezemre került beteges buzaszemek Háromszék megyének Markosfalva nevű helységéből valók, ugyane meggyéből megígérték nekem, hogy a jelen nyár folyamában is küldeni fognak hozzám ily beteg kalászokat.

Háira van még, hogy szóljak arról, mit lehet e baj ellen tenni. Mielőtt azonban ezt megmondanám, előbb azon kérdésre kell tüzetesen felelni, miként jut e féreg a buza földre.

Hogy miként jut e féreg a buzavetésbe, azt részben már fentebb elmondottam. Elvettetik az a buzaszemekkel. De lehető az még másként is, mert tapasztalták, hogy teljesen tiszta és ép vetőmag után is arattak ily beteges szemeket. És itt a magyarázat vagy az, hogy a rostaalj valamiként, pl. a trágyával, a buza földre kerül, vagy pedig az, hogy beteg buza szalmájával s szalmahulladékával vitettek oda egyes beteges szemek, vagy végül az, hogy előbbi években azon földön beteg buza termett s abból egyes beteges kalászok vagy szemek ott visszamaradtak. Utóbbi tekintetben kísérletek is vannak. Nevezetesen oly földbe, melyben előbb gömbölyű üszög mutatkozott, a második évben lóher, répa vagy egyéb növény vettették, a harmadik évben pedig teljesen ép tiszta buza. És a buza ezen esetben is beteg termést hozott, mi a kezelés egyéb körülményeit is számbavéve, nem történhetet másként, mint a három év előtt ott visszamaradt férgek által.

Ezek számbavételével, ha Háromszék megye lakói ezen bajtól, melyre nézve mellesleg még azt említem meg, hogy a beteg szemek állítólag sem emberre, semm állatra nem veszélyesek, megszabadulni óhajtának, nekik, valamint másoknak is, ha valahol e baj fellépne, a következőket ajánlom:

1. A vetőmagot meg kell rostálni, mely alkalommal a kóros magvak abból meglehetősen kikerülnek. Kellő rostálás mellett úgy meglehet tisztítani a beteges szemektől, hogy abban vajmi kevés marad s éppen azért ezt tartom első

én legfőbb teendőnek e baj ellenében s ha ezt igen pontosan végrehajtották, úgy a 2-ik pontban foglalt eljárás el is maradhat, mert a földolog csak az, hogy a beteg buzaszemek el ne vettessenek Háromszék megyében, hol nincsenek nagy kiterjedésű buzatermő földek, ez könnyen megtehető.

2. A vetőmagot rendszeresen csávázni kell a közönségesen használt s határozott mérték szerint készült kékkő oldattal. A csávázásnak azonban nem azon módját kell alkalmazni, mely Erdélyben általánosan szokásos, tudniillik, hogy a folyadékkal meglocsolják a kiterített búzát, mert ez igen keveset használ. A csávázást úgy kell végrehajtani, hogy a vetőmagot valamely — lehetőleg széles — edénybe teszszük, ráöntjük a csávázó folyadékot oly módon, hogy a folyadék ne csak ellepje a búzát, hanem egy tenyérnyivel magasabban álljon a búzánál. A buza kevergetése közben a beteg szemek feljönnek, usznak a vizen, miközben könnyen leszedhetők. A buza a csávázó folyadék több vagy kevesebb kékkő tartalma szerint meghatározott ideig (félperczentes oldatban 12 óráig) állhat benn. — A csávázás azért is alkalmas ellenszer itt, mert az üszög (Tilletia) ellen is használ.

Ha valaki a csávázás iránt ellenszenvvel viseltetnék, úgy mossa meg tiszta vízzel a vetőmagot a csávázásnál ajánlott módon s így is leszedheti a beteges szemeket.

3. A vetőmag tisztítása alkalmával kikerült beteg szemeket el kell égetni, nehogy valamiként a trágyával ismét a buza földre kerüljenek.

4. Ügyeljünk, hogy a beteg búzának a szalmája se kerüljön a buza földre, mert esetleg ebben is lehetnek beteges buzaszemek.

5. Ha mindezek mellett még mindig gömbölyű üszögöt aratnánk s még mindig találkozoznánk beteges szemek az ép buzaszemek közt, akkor nincs más mód, mint (még az említett eljárások mellett és azokon kívül) az illető földön néhány éven át ne termeljünk búzát, hanem valamely más növényt.

(Magyar föld.) **Dr. Szaniszló Albert.**

Első kolozsvári tenyészállatkiállítás.

1882. szeptember hó 21—25-éig.

AZ ÁLLATKIÁLLITÁSI SORSJÁTÉK TERVEZETE.

I. Az 1882. szeptember 21—25-éig Kolozsvárt tartandó „Első tenyészállat-kiállítás” alkalmával az állatkiállítási díjalap javára a nmlgu m. kir. pénzügyministerium 38490. sz. rendelete és a budapesti m. kir. lottóigazgatóságnak ennek folytán 2807. sz. a. kiadott engedélyével

s o r s j á t é k

fog rendeztetni, melynek nyereményeit — 2000 forint értékig — élő állatok és állattenyésztési eszközök képezik.

II. A nyeremények száma összesen ötvenet tesz, melyek következőleg vannak sorolva:

A) Főnyeremények.

- 1.) Egy tenyészbika, erdélyi fajta.
- 2.) Két fiatal tehén, erdélyi fajta
- 3.) Egy fiatal tehén, nyugoti fajta.
- 4.) Egy erdélyi félvér tenyészkanca.
- 5.) Egy kos, öt juh a merino-negretti fajtából.
- 6.) Egy növendék bika, erdélyi fajta.
- 7.) Egy kan és egy kocza malacz, angol Berkshire fajta.
- 8.) Egy sertés kan, mezőhegyesi fajta.
- 9.) Egy fiatal üsző, erdélyi fajta.
- 10.) Egy tenyész koczka, mezőhegyesi fajta.
- 11.) Egy 2 éves bival üsző.
- 12.) Egy kos, két juh az erdélyi fekete fajtából.
- 13.) Egy kan és egy kocza malacz, Szabó József-féle fajta.
- 14.) Egy 1 1/2 éves Báró Romaszkan-féle félvér kos.
- 15.) Egy órás kaptár, mely a méhek napontai hordását, mézkészletét és apadását sulyszerint mutatja; teljes népséggel, méz és viasz készlettel.

B) Másodrendű nyeremények.

- 16.) Egy pár Lady Amherst arany fázán.
- 17.) Egy pár telivér japáni fehér lud.
- 18.) Egy pár fényes páva.
- 19.) Egy pár telivér szürke toulousi lud.
- 20.) Egy pár telivér angol Aylesbury kacsa.
- 21.) Egy pár telivér fehér emdeni lud.
- 22.) Egy pár telivér francia Houdan tyúk.
- 23.) Egy pár erdélyi kopasznyaku tyúk.
- 24.) Egy pár gyöngytyúk.
- 25.) Egy pár angol goiyvás diszgalamb.
- 26.) Egy pár berber diszgalamb.
- 27.) Egy pár „Möwchen” nevű diszgalamb.
- 28.) Egy pár angol pávafarku diszgalamb.
- 29.) Egy pár angol Carrier diszgalamb.
- 30.) Egy pár angol csuklyás diszgalamb.

C) Melléknyeremények.

- 31.) Egy darab aczéldrót lókefe.
- 32.) Két darab 2 águ angol villa.
- 33.) Egy darab istállói petroleum lámpa.
- 34.) Két darab itató veder.
- 35.) Egy darab piaszava seprű.
- 36.) Két darab 3 águ angol villa.
- 37.) Egy darab istállói petroleum lámpa.
- 38.) Egy darab lókefe és egy darab vakaró.
- 39.) Egy tejhőmérő üvegből.
- 40.) Egy darab angol lapát.
- 41.) Tojásdad vaj forma nyéllel 1/4 kilóra.
- 42.) Két darab piaszava marha kefe.
- 43.) Egy darab istállói petroleum lámpa.
- 44.) Két darab itató veder.
- 45.) Egy darab 4 águ angol villa.
- 46.) Dupla vaj-forma 1/4 kilóra.
- 47.) Egy darab kézi angol fénylámpa.

48.) Egy darab lókefe és egy darab vakaró.

49.) Egy darab istálló-i hőmérő.

50.) Egy lómérték marokra és centimeterre osztva.

III. Ezen sorsjáték 8000 darab 50 krajczáros és 80 sorozatba osztott sorsjegyből áll, mely sorozatok mindegyike 100 — 100 darab sorsjegyet tartalmaz.

IV. Mindenik sorsjegy az összes nyerevényekre játszik.

V. Minden egyes sorsjegy az „Erdélyi gazdasági egyesület Kolozsvár“ feliratu száraz bélyeggel és Gamauf Vilmos állatkiállítási szakosztályi jegyző autografozott aláírásával van ellátva.

VI. A huzás 1882. szeptember hó 25-én, délután 4 órakor Kolozsvárt az állatkiállítás helyiségében (a városi sétatér felső végén) a kiküldött hatósági biztos jelenlétében a következő módon fog történni:

Két szerencsekerék lesz felállítva, mely közül az első a 80 sorozat számait, a második az 1—100-ig terjedő rendszámokat fogja tartalmazni.

Az első számú kerékből ezután egy sorozatszám és egyidejűleg a második számú kerékből egy rendszám fog kihuzatni. A rendszám a huzás után az illető kerékbe visszatéteik, míg a már kihuzott sorozatszám többé nem játszik.

Az első ízben kihuzott sorozat- és rendszám nyeri az első, a másodikban kihuzott a második nyerevényt és így tovább, míg mind az 50 nyerevény kihuzva nincs.

VII. A huzás megtörténte után a nyerevény-jegyzék azonnal kinyomatik, a lapokban közöltetik és a sorsjegy árulóknak megküldetik.

VIII. A nyerevények az eredeti sorsjegy visszaszolgáltatása mellett a huzás után azonnal az állatkiállítási szakosztály rendező bizottságától átvethetők.

IX. Az élő állatokat a rendező bizottság 14 napig az illető nyerő költségére és veszélyére méltányos díjért élelelmezi és tartja. Ha a nyerő sorsjegy tulajdonosa ezen 14 nap alatt sem jelentkeznék, akkor az állat az ismeretlen nyertes javára az 1882. october 9-ki kolozsvári heti vásáron el fog adatni (esetleg elárvereztetni), a befolyt pénz pedig 1882. december 31-éig ugyancsak az illető javára az erdélyi gazdasági egyesület pénztárában letéteményeztetni.

X. Az 1882. december 31-éig nem reklamált nyerevények, illetőleg az azokért befolyt összegek az állatkiállítási díjalap nevelésére lesznek fordítandók.

XI. Az élő állatok helyt Kolozsvártt lesznek az illető nyertesek vagy megbizottaik által átvendők, miután az eszközöket a rendező bizottság vidékre bérmentve küldi meg.

XII. Egy sorsjegy ára 50 krajczár o. é., annak magasabb áron való eladása tilos. —

Mindazok, kik a sorsjegyeknek megfelelő provizió melletti árulásra vállalkozni óhajtanak, szíveskedjenek ez iránt mielőbb (az eladni vélt sorsjegyek mennyiségének megjelölésével) szóval vagy írásban az erdélyi gazdasági egyesület titkári hivatalát Kolozsvárt megkeresni, mely minden netán még kívánt részletesebb felvilágosítással is teljes készséggel és gyorsan szolgál.

Kolozsvárt, 1882. juliushó 25-én.

Az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási szakosztályának rendező bizottsága:

Báró Bánffy Ádám,

elnök.

Gamauf Vilmos,

jegyző.

EGYVELEG.

— Felhívás a Sz.-somlyó vidéki gazdasági egyesület tagjaihoz! Alapszabályaink 14. §. értelmében az alapítványi kamatok, részvény és évdíjak félevenként előre fizetendők. Az egyesület mindazon tagjai, kik ezen kötelezettségüknek eleget nem tettek, felhivatnak, hogy kamat, részvény és évdíj tartozásaikat — egész évre — ezen felhívás megjelenésétől számított 15 napok alatt az egyesület pénztárába mulhatatlanul befizessék.

Sz.-Somlyó, 1882. július 17-én.

Az igazgató vál. rendeletéből:

az igazgatóság.

— Zárünnepély Kolos-Monostoron. Gazdasági tanintézetünk 18⁸¹/₈₂-iki tanévét berekesztő zárünnepélye mult hó 30-án folyt le, a tanári kar, az erdélyi gazd. egyesület küldöttsége (Szabó József alelnök, Tauffer Ferencz és Gamauf Vilmos titkár) csekély számú más érdeklődő és az összes növendékek jelenlétében. Első Vörös Sándor igazgató emelt szót és érdekesen összeállított képét adta az elmúlt év fontosabb mozzanatainak, kiemelve mindenekelőtt azon páratlan gondoskodást, melyet a földmívelési minister Báró Kemény Gábor ur az intézet érdekében kifejt és melyet a jelen évben már háromszor tisztelt meg látogatásával, így szerevén tudomást a legapróbb részletekről is! Örömmel hallottuk, hogy a növendékek szorgalma és előmenetele — kivált a III-ad éveseknél — teljes elismerésre méltó, valamint az is kitünt, bár leplezve volt előadva, hogy az intézeti növendékek között a közelmultban üdvös purifikáció történt! Az önképző kör által kitűzött pályakérdésre: „A buza termesztésének leírása“, 3 munka érkezett, első nyertesül Barabás Béla II-od éves (2 drb arany), második nyertesül Bedő József szintén II-od éves (6 drb ezüst forint) neveik tűntek ki a jelíges levélkékből. A Bors Albert-féle 100 frtos díjra jeleive voltak: Huber Lajos, Weingärtner Andor, Kónya András és Träger Albert; a gróf Mikó Imre emléke című szintén 100 frtos ösztöndíjra: Szekeres Ákos, Nagy Dezső, Pávai Vajna Ferencz és Mátyus Sámuel és miután e sorrendet az erdélyi gazd. egyesület igazgató választmányja is helybenhagyta, Tauffer Ferencz tagtárs néhány buzdító

szó kíséretében adta át a díjakat Huber Lajosnak és Szekeres Ákosnak, mire az igazgató bucsuszavaival a lélekemelő ünnepély véget ért.

— **Gazdasági verseny.** A Sz.-Somlyó vidéki gazdasági egylet folyó 1882. év szeptember havában szántás- és gazdasági löversenyt, úgy tenyészállat-kiállítást rendez, mely alkalommal a jobb gazdasági cselédeket is jutalmakban fogja részesíteni. **Feltételek:** a) A tenyészállat-kiállítás. Szeptember 8. és 9-én, remélhetőleg kapcsolatban a megyei lötenyésztési jutalmak kiosztásával. A kiállítandó marhák minősége: a) tenyészképes honi fajú kisborjas tehének, b) tenyésztésre nevelt 2 éves üszök, c) a tenyésztésre alkalmas 1 éves üszök, d) ugyanilyen 2 éves bikaborjúk, e) hasonló 1 éves bikaborjúk. Megkiváncsoltó kellék: Kiállító lehet az egylet minden tagja, vagy egyleti területen lakó birtokos. A kiállítandó tehén az illető gazdánál legalább egy évi tulajdont képezzen. Mindkét nembeli borjúk az illető kiállítónál ellettek és általa neveltek kell hogy legyenek, — két utóbbi feltétel községi bizonyítvánnyal igazolandó. **Díjak:** Tehenek részére: 1-ső díj 3 db. 10 frcos arany, 2-ik díj 2 db. 10 frcos arany, 3-ik díj 1 db. 10 frcos arany. 2 éves üszök: 1-ső díj 3 db. 10 frcos arany, 2-ik díj 2 db. 10 frcos arany, 3-ik díj 1 db. frcos arany. 1 éves üszök: 1-ső díj 3 db. 10 frcos arany, 2-ik díj 2 db. 10 frcos arany, 3-ik díj 1 db. 10 frcos arany. 2 éves bikaborjú: 1-ső díj 3 db. 10 frcos arany, 2-ik díj 2 db. 10 frcos arany, 3-ik díj 1 db. 10 frcos arany. 1 éves bikaborjú 1-ső díj 3 db. 10 frcos arany, 2-ik díj 6 db. ezüst forint, 3-ik díj 3 db. ezüst forint; kiállító marháját a kiállítás bezárta előtt el nem viheti. A díjak szeptember 16-án osztatnak ki. B) Szántás-verseny. Szeptember 10-én. 1) Szántani lehet kettős ökör- vagy lófogattal, s bármily szerkezetű egy vasu ekével, 2) Minden versenyző tartozik a kijelölendő 160 öles területet egészen felszántani. 3) Jutalmazásnál tekintetbe vétetnek: a) a barázdolás; b) a barázda egyenlő szélessége és egyenlő mélysége, c) a barázdáknak egyenlő vonalban kezdése végzése, d) a barázdáknak helyes megfordítása és porhanyítása, e) a szántás mélysége, f) az idő rövidege, mely alatt a szántás bevégeztetik és g) a jószággali bánásmód. 4) A legjobb szántást teljesítők saját személyüket illetőleg következő jutalmazásokban részesülnek: 1-ső díj 2 db. 10 frcos arany, 2-ik díj 1 db. 10 frcos arany, 3-ik díj 3 db. ezüst forint, 4-ik díj 3 db. ezüst forint, 5-ik díj 3 db. ezüst forint, 6-ik díj 2 db. ezüst forint, 7-ik díj 2 db. ezüst forint, 8-ik díj 2 db. ezüst forint, 9-ik díj 1 db. ezüst forint, 10-ik díj 1 db. ezüst forint. A jutalmazásra érdemesített ekék kezelői, ha nem egyleti tag szolgálatában állanak: a fenti díjak felében részesülnek. C) A legjobb gazdasági cselédek jutalmazása szeptember 10. d. e. 11 órákor a szántás versenyterén. Jutalmazásban részesülhet, minden a régi krasznamegyei községek területén vagy a gazdasági egyleti tagok szolgálatában levő a gazdaság különböző ágaival foglalkozó cseléd, u. m. béres, kocsis, juhász, kondás, gulyás, vinczellér és gazda, — a ki a) a cselédkönyv vagy más hiteles okmányokkal igazolja, hogy cse-

lédként minél huzamosabb időn át lakott egy-egy uraság vagy gazdánál. b) A ki igazolni tudja, hogy: egész szolgálata alatt semminemű büntény, vétség, vagy kihágásért büntetve nem volt. Más bizonyítékok hiánya esetén elfogadható jelenlegi gazdájának írásbeli vagy élő szóval teendő ily értelmű bizonyítása. c) Első jutalomra csak az érdemesíthető, ki egy gazdánál egy huzamban legalább 20 évet szolgált. d) Azon cselédek, kik nem egyleti tagok szolgálatában állanak csak a díjak felében részesülnek. e) A múlt évben díjazott cselédek a f. évi osztályzatuknak megfelelő díjnak csak felét kapják: ha ugyanazon gazdát hasonló minősítvényvel szolgálják most is. 1-ső díj 5 darab 10 frcos arany, 2-ik díj 2 darab 10 frcos arany, 3-ik díj 1 darab 10 frcos arany, 4-ik díj 3 darab ezüst forint. D) **Gazdasági löverseny** szeptember 10-én d. u. Pálya hossza egy kilométer. Rendeztetik 5 futam, 1-ső nyereggel, 4 nyereg nélkül szőrén. — 1.) „Br. Bánffy díjra.” Futhat az egylet területén levő minden birtokos vagy egyleti tag lova nyereg alatt. 1-ső díj 3 db. 10 frcos arany, 2-ik díj 2 db. 10 frcos arany, 3-ik díj 1 db. 10 francos arany. — 2.) Mezei gazdák 1-ső versenye. Futhat minden egyleti tag, vagy az egylet területén levő birtokos és gazda saját nevelésű, vagy legalább 2 év óta birtokában levő lova. 1-ső díj 3 db. 10 frcos arany, 2-ik díj 2 db. 10 frcos arany. — 3.) Mezei gazdák 2-ik versenye. Futhat a fentebbieknek bárhol nevelt lova. 1-ső díj 2 db. 10 francos arany, 2-ik díj 5 db. ezüst forint. — 4.) Nyertes lovak versenye. Futnak a 2-ik, 3-ik futamban első díjakat nyert lovak. Futhatnak a 2-ik díjat nyert lovak is. Egyetlen díj 4 db. 10 francos arany. — 5.) Vigaszversenny. Futhatnak a 2. 3. futamnál nem nyertes lovak. Egyetlen díj 6 darab ezüst frt. — **Helyárak:** Ülőhely 60 kr., állóhely 20 kr. Férfiaknak belépés a pályakörbe 60 kr. Jegyek előre válthatók Teleldi M. kereskedésében és a versenyt megelőzőleg a pályaterén a pénztárnál. Mindennemű bejelentések Bocsánzi Adolf igazgatónál adandók be, szóval vagy írásban szeptember 14-én d. u. 5 óráig, Sz.-Somlyón a városházánál.

Sz.-Somlyón, 1882. július 7-én.

Az igazgatóság.

— **Fatenyésztes tanfolyamok** A földmívelési miniszter tapasztalván azt, hogy a községi faiskolák elhanyagoltságának és ebből kifolyólag a fatenyésztés pangásának oka legnagyobbbrészt a néptanítóknak e téren való járatlanságában rejlik, elhatározta, hogy az ország több pontján, hol a gyümölcstermelés már tényleg üzetik s hol a talaj erre alkalmas, rövid tanfolyamok tartatnak a fatenyésztésből és erre a néptanítók hívassanak be. E tárgyban a miniszter Hontmegye közönsége útján felhívta Lukácsy Aladárt, a korponai állami minta faiskola igazgatóját, hogy a megye tanfelügyelőjével egyetemben javaslatot terjesszen föl a tanfolyamok helye, ideje, módozatai és költségei iránt. —

— **A fővárosi szeretetház,** mely jótékony tevékenysége körét nem csak a fővárosra, hanem egész Magyar-

országára is kiterjeszti, f. évi augusztus hó 20-án, azaz Szent-István napján a budapesti városligetben országos népünnepélyt rendez, melynek támogatását és ha lehet meglátogatását melegen ajánljuk t. olvasóinknak. A ki a hasznost a mulatsággal összekötni óhajta, ez alkalommal az országos méhészeti egyesület közgyűlésén és kiállításán is részt vehet.

VIDÉKI GAZDASÁGI TUDÓSÍTÁSOK.

Szék, 1882. július 25.

A nyár esőzéssel köszöntött be, mi pár napig tartott, azóta tartós száraz idő jár nagy melegekkel. Az őszi gabonák bő termést ígérnek, aratásuk megkezdett. Szénatermés réteken kielégítő, szénafüvekben nagyon gyenge. Rétek és legelők a tartós szárazság miatt kiasztak. A szőlők levelezése befejezés alatt áll, a másodszori kapálás megkezdett. Gazdasági házi állatok egészségesek. Törökbuza ára emelkedik, mert a vetések gyengék. Állatok ára hanyatlak. r. l.

Küküllővár, 1882. július 25.

A nyár gyakori viharos esőzéssel kevésse hűvös napokkal folyt le, de a terményekre általában kedvező volt. Az aratás megkezdődött, a buza, rozs, árpa és zab kitünő termést adnak; szénatermés bő, minősége kitünő s nagyobb részt már be is hordatott; a rétek állapota jó, kitünő sarju várható. A szőlő közepes termést ad; a kukorica szépen fejlődik. A gazdasági és házi állatok állapota közepes, mert a legelő kevés, s a mi van az is rozsz és vízben hiányos, — az igások és szópós borjuk kisebb, a sertések azonban nagy mértékben hullanak. Ország és határutjaink a legrosszabbak. Különösen a Bázna-Medgyesre vezető országutakon tengelyig erő kerékvágások, gödrök, vízmosások és veszedelmes hidak vannak. A többi határutjaink olyanok, hogy a tengelyig erő pocsolján lehetetlen szekeren járni úgy, hogy a már learatandó takarmányok beszállíthatása lehetetlen helyenkint, mert odáig üres négyes fogattal sem mehetünk. Hidaknak, sánczoknak vagy töltéseknek még csak nyoma sincs. A véletlenül arra utazó idegenek szekereikkel, marháikkal a legnagyobb sajnálatra méltó kinzásoknak vannak kitéve. r. l.

Gyálu, 1882. július 22.

A nyár eleje változó, inkább hűvös, de egészben még sem kedvezőtlen időjárással folyt le. Aratási kilátások úgy az őszi, mint a tavaszi vetésekre nézve kitünők. Széna termés kevés, alig harmada az előbbeni évekének és minőségileg ez is gyenge a feltakarításkor járó esős idő miatt. Rétek, legelők állapota kielégítő. Az utóbbi meleg esővel váltakozó napok sokat javítottak. Kertek munkája az évszakknak megfelelően bevezetett, vetemény gyenge, gyümölcs kevés. Gazdasági házi állatok állapota jó. Disznók között a leghidegebb napokban himlő pusztított. Termények ára tartja magát, mert nagy a kereslet. Állatok ára valamit engedett a kedvezőtlen kilátás miatt.

Üzleti szemle.

Gabona-árak.

Minimum és maximum: Budapest jul. 29. | Bécs jul. 29.

| | | |
|--------------------|-----------------|-------------------|
| Buza | 9.25 — 9.95 frt | 10.30 — 11.40 frt |
| Rozs | 6.65 — 7.65 frt | 7.45 — 8.00 frt |
| Árpa, takarmány | 5.30 — 5.50 frt | — — — frt |
| Árpa, szeszfőzésre | 7.00 — 7.50 frt | 8.00 — 8.70 frt |
| Árpa, seres | — — — frt | — — — frt |
| Zab | 7.05 — 7.60 frt | 6.60 — 7.80 frt |
| Törökbuza | 5.85 — 7.75 frt | 8.10 — 8.60 frt |

Budapesti marhavásár július 27-én. Összes felhajtás 1615 db. nagy és 2567 apró marha. Ebből eladott 15 db. bika, 673 db. ökör, 641 db. vágó tehén, 142 db. fejős tehén, 144 db. bival, 334 db. borju, — db. bárány. Árak: bika darabonként 74—136 frt, ökör páronként 197—380 frt, vágó tehén páronként 115—264 frt, fejős tehén darabonként 84—175 frt, bival páronként 152—247 frt, borju darabonként 12—31 frt, bárány páronként — — frt, juh páronként 14—17 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 53—56 frt, tehénhús 50—52 frt, borjuhús 44—56 frt, bivalhús 46—48 frt.

Bécsi marhavásár július 25-ikén. Összes felhajtás 3261 drb és pedig 1706 drb. magyar, 1159 drb. lengyel és 396 drb. német fajta, melyből 3146 drb. ökör, 51 drb. tehén, 44 drb. bika és 20 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 54—59½ frt, lengyel 56—60 frt, német 52—60 frt, tehén 51—55 frt, bika 54—54½ frt, bival 59—52 frt. Lábán darabonként 90—200 frtot fizettek.

Köbányai sertésvásár július 28-án. (Az első magyar sertéshizláló és kölcsönelőező részvénytársaság jelentése.) Csökkenő árak és csekély kiviteli szükséglet mellett az e héti üzlet lanyhább volt, csakis hét végével állott kissé kellemesebb hangulat be, mert használható árban hiány van.

Heti átlag árak: magyar válogatott áru 260—300 kilogramm nehéz 59—60½ kr, 180—220 kgr. nehéz 59—60 kr. Öreg 300 kgr. tuli nehéz 57—58 kr, vidéki sertés 57 kr. Transitóban: szerbiai 57½—61 kr., romániai 58—61 kr. tiszta kilogrammonként. — Összes felhajtás: 5439 darab összes elhajtás 5697 drb.

Bécsi sertésvásár július 25-én. Összes felhajtás 3526 drb. és pedig 918 drb. nehéz, 1296 drb. középnehéz és 1312 drb. süldő; melyből 1214 drb. magyar, 1312 drb. orosz-lengyel, 1000 drb. szerb és — drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 52—55 frt, középnehéz 46—51 frt, süldő 37—47 frt; szalonna és zsír 75—78 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénc-kölcsönök

az ország bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5% vagy 5½% kamat mellett gyorsan eszközöl s régibb magasabb kamatu törlesztési kölcsönöknek ily olcsóbb kamatuakra való convertálását sikerrel viszi keresztül a

hat. engedélyezett ált.

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

(4.) (13—20.) Kolozsvárt, London-utca 9-ik sz.

Mai számunkhoz ¼ iv melléklet van csatolva.